

Kriminaalmenetluse lõpetamise põhistatud määrus

Koostamise kuupäev ja koht: 06. märts 2025, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi: ringkonnaprokurör Leelet Kivioja
Ametiasutuse nimi: Kriminaalasja Põhja Ringkonnaprokuratuur
number: 23260100074
Kuriteo kvalifikatsioon: KarS § 178 lg 1¹
Kahtlustatava nimi (isikukood): xxx

Kohtueelses menetluses on xxx esitatud kahtlustus karistusseadustiku (edaspidi KarS) § 178 lg 1¹ järgi selles, et tema ajavahemikul 12.02.2023 kuni 13.02.2023 kasutades suhtlusprogrammi Whatsapp kontot xxx@swatsapp.net kasutajanimega xxx omandas kokku vähemalt 44 faili, millel on kujutatud nooremat kui 18-aastast isikut pornograafilises ja nooremat kui 14-aastast isikut pornograafilises või erootilises situatsioonis.

Samuti tema ajavahemikul 12.02.2023 kuni 13.02.2023 kasutades suhtlusprogrammi Whatsapp kontot xxx@swatsapp.net kasutajanimega xxx edastas kasutajale xxx@swatsapp.net nimega xxx kaks faili, millel on kujutatud nooremat kui 18-aastast isikut pornograafilises situatsioonis.

Samuti tema ajavahemikul 12.02.2023 kuni 13.02.2023 kasutades suhtlusprogrammi Whatsapp kontot xxx@swatsapp.net kasutajanimega xxx ning suhtlusprogrammi Instagram kasutajat xxx nimega xxx lõi koos teise kasutajaga xxx@swatsapp.net nimega xxx ning Instagramis xxx nimega xxx alla 18-aastast last pornograafilises situatsioonis kujutava teose, kirjutades sellest, kuidas neile meeldiks olla seksuaaltegevustes 14-aastase poisiga.

Sellisel pani xxx toime lapsporno käitlemise, so KarS § 178 lg 1¹ järgi kvalifitseeritavad kuriteod.

Kahtlustatava süü on tõendatud kriminaaltoimiku materjaliga, sh asitõendi (vestluste) vaatlusprotokolli ning kahtlustatava enda ütlustega. Menetluse käigus ei ole tuvastatud õigusvastasust välistavaid asjaolusid. Samuti oli xxx teo toimepanemise ajal süüdiv KarS § 34 mõistes. Seega on täidetud KarS § 2 lg-s 2 sätestatud teo karistatavuse eeldused.

Prokuratuur, olles tutvunud kriminaaltoimiku materjalidega, analüüsinud kuriteo toimepanemise ajaolusid, kuriteo toimepanija isikut, tema käitumisviisi, süü suurust, kuriteo olulisust ja raskusastet, on jõudnud järeldusele, et antud juhul on siiski võimalik ja põhjendatud lõpetada kriminaalmenetlus KrMS § 202 alusel.

KrMS § 202 kohaselt saab kriminaalmenetluse lõpetada olukorras, kus kogutud tõendite põhjal on isiku hüpoteetiline süü tõendatud. See tähendab, et süüdimõistvat otsust ei tehta, kuid samas ei saa öelda, et süüstav toime täielikult puuduks (RKKK 03.11.2010 3-1-1-84-10, p 34, EIKo 21.06.2016 *Lähteenmäki vs Eesti* p 49). Lõpetamise kohaldamiseks peavad olema täidetud järgmised eeldused: 1) tegemist on teise astme kuriteoga, 2) isiku süü ei ole suur, 3) kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi, 4) isik on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja on tasunud(tasub kriminaalmenetluse kulud ning 5)

kahtlustatava nõusolek. Käesoleva kriminaalasja esemeks on teise astme kuritegu, mille sanktsioon näeb ette ühe- kuni kolmeaastase vangistuse.

Karistamise aluseks on KarS § 56 kohaselt isiku süü. Isiku süü suuruse kindlaksmääramisel tuleb lähtuda vaid nendest asjaoludest, mis puudutavad konkreetset süüteggu. Riigi peaprokuröri oponentide juhise kui ka KrMS § 202 kommentaaride kohaselt tuleb süü suuruse hindamisel võtta aluseks KarS-is toodud põhimõtted, eelkõige §-s 57 sätestatu. Samuti arvestatakse isiku panust kuriteo toimepanemisel, tahtluse või ettevaatamatuse astet, tekitatud kahju liiki ja suurust, isiku vanust ja arusaamisvõimet ning seadusandja sätestatud karistusraame.

Vaieldamatult on tõendatud, et kahtlustatav etteheidetud kuriteod toime pani. Tõenditest nähtub, et tegemist on olnud kahel järjestikusel päeval peetud (jätkuva) vestlusega. xxx on ise selgitanud, et faile, mille xxx talle saatis, ta eraldi kuhugi ei salvestanud. Ei teadnud, et juba ainuüksi selliste failide saamine on karistatav, kellelegi neid edasi ei saatnud. Ta ei tunne seksuaalset huvi laste vastu, pigem huvitavad teda tugevama kehaehitusega mehed. Kahetseb juhtunut. Kuna elukaaslane on konservatiivne, siis ilmselt ihkas midagi uutset.

Avalik menetlushuvi on mõeldud tagama, et karistusõiguslikud sanktsioonid säilitaksid *ultima ratio* iseloomu ja oleksid tõlgendatavad karistamise eesmärkide valguses. Samuti tagab see, et karistust kohaldatakse vaid olukordades, kus muudest vahenditest ei piisa ning karistuse rakendamise järele on tungiv vajadus. Seega avaliku menetlushuvi olemasolu hindamisel tuleb arvesse võtta eri- ja üldpreventiivseid kaalutlusi.

Prokuratuur on seisukohal, et kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub käesolevas asjas avalik menetlushuvi - seda eelkõige põhjusel, et xxx on varasemalt kriminaal- ja väärteokorras karistamata isik, tal on kindel töökoht, elukoht ja pikaajaline elukaaslane.

Arvestades xxx isikut, ei ole põhjust arvata, et tema karistamata jätmine võib tingida uute kuritegude toimepanemise. Vastupidi, õiguskulekale käitumisele suunamiseks vajab ta pigem just psühholoogi teenust.

Üldpreventiivsetest eesmärkidest on avaliku menetlushuvi jaatamiseks alust siis, kui ühiskonna jaoks tervikuna on isiku karistamine olulise tähtsusega - selle võib tingida näiteks kriminaalmenetluse esemeks oleva teo toimepanemise viis, tagajärgede erakordne iseloom, analoogiliste tegude suur arv või muud põhjused. Antud asjas seesugust alust ei nähtu. Isiku kriminaalkorras karistamine ei teeniks hetkel eripreventiivset eesmärki ega oleks vajalik õiguskorra kaitsmise huvides.

Ringkonnaprokurör, hinnates tõendamiseseme asjaolusid, sh xxx iseloomustavaid ja tema vastutust mõjutavaid asjaolusid, leiab, et isik on toime pannud talle etteheidetava kuriteo, kuid tema hüpoteetiline süü ei ole suur. Seega puudub avalik menetlushuvi ning üld- ja eripreventiivsest vajadusest lähtudes ei ole isiku karistamine otstarbekas.

Eelnevale tuginedes leiab ringkonnaprokurör, et antud kriminaalasjas on võimalik lõpetada menetlus oponentide põhimõtte alusel ning kohustada kahtlustatavat jätkama rehabilitatsiooniplaanis ettenähtud teraapiate ning teenustega.

Juhindudes KrMS § 202 lg 1 ja 7 ja 206, ringkonnaprokurör määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas 23260100074 menetlus xxx tegevuse suhtes.

2. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg:

2.1. Osaleda seksuaalnõustamisele spetsialiseerunud psühholoogi (vt <https://www.confido.ee/erialad/vaimne-tervis/psuhholoogia-konsultatsioonid/kliinilise-psuhholoogi-seksuaalnoustaja-konsultatsioon/>) vastuvõtul psühholoogi poolt määratud arv kordi kuni vajaduse äralangemiseni (sh kas vahetult kohtudes või videokonsultatsiooni teel); ja esitada vastuvõtul käimise või ravi läbimise kohta prokurörile tõend

leelet.kivioja@prokuratuur.ee või paber kandjal Põhja Ringkonnaprokuratuuri (Lubja 4, Tallinn). Kohustuste täitmise tähtajaks määrata 06.03.2026.

2.2. Tasuma kriminaalasja menetluskulud (ekspertiisitasu) kokku 930 eurot. Kohustuste täitmise tähtajaks määrata 06.09.2025.

3. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: pole kohaldatud.

4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid:

4.1. mobiiltelefon OnePlus Nord (AC2003), mis asub asitõendite hoidlas Rahumäe tee 6/1, Tallinn (pakend KT7911551, tl 106) - tagastada xxx pärast tehasesätete taastamist;

4.2. raportfail (tl 83), mis asub PPA KKP andmehoidlas - kustutada käesoleva määruse jõustumisel.

5. Riiklikus sõrmejälgede registris ja riiklikus DNA-registris sisalduvate andmete kustutamine: alus puudub.

6. Kriminaalmenetluse kulud: vt p 2.2.

7. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määrus viivitamata edastada: **kahtlustatavale xxx ja tema kaitsjale vandeadvokaadile Yaroslav Radziwill.**

9. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul Põhja Ringkonnaprokuratuuris (Lubja 4, Tallinn). Kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt, võib ta kümne päeva jooksul taotleda kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab.

10. Vastavalt KrMS § 207 lõigete 2 ja 3 alusel võib kannatanu põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul esitada kaebuse Riigiprokuratuurile, mille asukoht on Wismari 7, Tallinn 15188.

11. Kohustuste täitmata jätmisel uuendab prokurör kriminaalmenetluse.

Leelet Kivioja

Käesolevaga kinnitan, et olen määruse kätte saanud, selle sisu on mulle kaitsja juuresolekul selgitatud ning arusaadav. Nõustun kriminaalmenetluse lõpetamisega KrMS § 202 sätete alusel üllatoodud tingimustel.

xxx

Yaroslav Radziwill